REZOLUCIJA (EU) 2020/1893 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 14. svibnja 2020.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2018., dio II. – Europsko vijeće i Vijeće

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju odluku o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2018., dio II – Europsko vijeće i Vijeće,

— uzimajući u obzir preporuku Europskog ombudsmana u predmetu 1069/2019/MIG o sponzorstvu predsjedanja Vijećem Europske unije,

— uzimajući u obzir Posebno izvješće Europskog ombudsmana u strateškoj istrazi OI/2/2017/TE o transparentnosti zakonodavnog postupka Vijeća,

— uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. siječnja 2019. o strateškoj istrazi Europskog ombudsmana OI/2/2017 o transparentnosti zakonodavnih rasprava u okviru pripremnih tijela Vijeća EU-a ([1]),

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ustavna pitanja,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0038/2020),

A. budući da u kontekstu postupka davanja razrješnica tijelo nadležno za davanje razrješnica želi naglasiti da je posebno važno dalje jačati demokratski legitimitet institucija Unije poboljšanjem transparentnosti i odgovornosti, uvođenjem koncepta izrade proračuna temeljene na uspješnosti i dobrim upravljanjem ljudskim resursima;

1. primjećuje sa zadovoljstvom da Revizorski sud u svojem godišnjem izvješću za 2018. za Europsko vijeće i Vijeće nije utvrdio nikakve značajne nedostatke u područjima u kojima je provedena revizija povezanih s upravljanjem ljudskim resursima i javnom nabavom;

2. pozdravlja zaključak Suda u skladu s kojim u plaćanjima za administrativne rashode Vijeća u cjelini za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. nije bilo bitnih pogrešaka, a pregledani nadzorni i kontrolni sustavi bili su djelotvorni;

3. izražava žaljenje, kao opću primjedbu, što je 10. poglavlje godišnjeg izvješća Revizorskog suda pod naslovom „Administracija” prilično ograničeno kao što su i njegovi zaključci, iako se naslov 5. „Administracija” VFO-a smatra naslovom niskog rizika;

4. primjećuje da je Revizorski sud odabrao uzorak od 45 transakcija iz naslova 5. „Administracija” iz višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za sve institucije i tijela Unije; prima na znanje da je uzorak osmišljen tako da bude reprezentativan za niz rashoda u okviru naslova 5., koji čini 6,3 % proračuna Unije; prima na znanje da je Revizorski sud administrativne rashode okarakterizirao kao niskorizične; smatra, međutim, da broj transakcija odabranih u odnosu na „ostale institucije” nije dovoljan te od Suda traži da poveća broj transakcija koje će se pregledati za barem 10 %;

([1]) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0045.

5. izražava žaljenje zbog toga što nije razmotren zahtjev, koji je Parlament podnio u prethodnim rezolucijama o davanju razrješnice, za odvajanje proračuna Europskog vijeća i Vijeća Europske unije u zaseban proračun za svaku instituciju; poziva Vijeće da tako odvoji proračun zbog transparentnosti i da poboljša odgovornost i troškovnu učinkovitost za obje institucije;

6. primjećuje da je ukupni proračun Europskog vijeća i Vijeća za 2018. iznosio 572 854 377 EUR (u usporedbi s 561 576 000 EUR 2017. godine) s ukupnom stopom izvršenja od 91,9 % (u usporedbi s 93,8 % 2017. godine); prima na znanje povećanje proračuna od 11,3 milijuna EUR, što predstavlja povećanje u iznosu od 2,0 % u odnosu na povećanje od 3 % 2017. i 0,6 % 2016. godine;

7. pozdravlja općenito oprezno i dobro financijsko upravljanje Vijeća; prima na znanje razvoj proračuna Vijeća od 634 milijuna EUR 2010. do 573 milijuna EUR 2018., što predstavlja smanjenje od 9,63 %;

8. napominje da su odobrena sredstva prenesena iz 2018. u 2019. iznosila ukupno 56 599 584 EUR, što je jednako 10,7 % (u usporedbi s 60 576 175 EUR ili 11,5 % 2017.), uglavnom iz kategorija kao što su računalni sustavi (18,3 milijuna EUR), zgrade (16,0 milijuna EUR) i usluge usmenog prevođenja (11,9 milijuna EUR); prima na znanje ukinuta odobrena sredstva za 2018. u iznosu od 46 348 862 EUR (u usporedbi s 35 025 789 EUR 2017.); podsjeća Vijeće da su prijenosi iznimke od načela jedne godine i da bi trebali odražavati stvarne potrebe te stoga poziva Vijeće da ojača svoje napore kako bi se izbjeglo precjenjivanje proračuna;

9. primjećuje ponovno nisku stopu izvršenja putnih troškova delegacija uz obvezu od 11,1 milijuna EUR u odnosu na konačni proračun (uključujući interne preraspodjele) u iznosu od 22,3 milijuna EUR; napominje da je, s obzirom na to da su države članice morale vratiti neiskorištene iznose iz prethodnih godina, Vijeće izdvojilo samo 11,1 milijuna EUR za naknadna plaćanja; poziva Vijeće da obavijesti Parlament o postignućima u vezi s politikom o kojoj se pregovara s državama članicama kako bi se prevladao taj dugotrajan problem;

10. potvrđuje da je broj radnih mjesta u planu radnih mjesta za 2018. bio 3 031 radno mjesto (u usporedbi s 3 027 radnih mjesta 2017.); napominje da je 2018. zaposleno 137 osoba (74 stalnih dužnosnika i 63 privremena djelatnika) te da su tijekom 2018. otišle 184 osobe (154 stalna dužnosnika i 30 privremenih djelatnika), što je rezultiralo neto smanjenjem od 47 popunjenih radnih mjesta, što je glavni razlog za neiskorištavanje sredstava u iznosu od 18,8 milijuna EUR za proračunsku stavku „plan radnih mjesta”;

11. prima na znanje povećanje radnog opterećenja izraženo u ukupnom broju sastanaka koji je 2018 iznosio 7 733, u usporedbi sa 6 338 sastanaka 2010. godine; prima na znanje kao još jedan kvantitativni pokazatelj aktivnosti broj pravnih akata objavljenih u Službenom listu koji je 2018. iznosio 1 210, u usporedbi s 825 pravnih akata 2010. godine;

12. pozdravlja napore Vijeća u provedbi Akcijskog plana za dinamičnije, fleksibilnije i kolaborativnije Glavno tajništvo Vijeća; prima na znanje korake za daljnje poboljšanje financijskog upravljanja i uspješnosti Vijeća mjerama kao što su osnivanje savjetodavnog odbora za upravljanje, donošenje smjernica za zajednički projektni okvir za upravljanje radnim skupinama, osnivanje radne skupine za reorganizaciju i preispitivanje internih pravila nakon objave nove Financijske uredbe;

13. primjećuje situaciju u vezi s nekretninama Vijeća koja je 2018. dovela do intenzivnih pregovora s belgijskim tijelima koja nisu provela prodaju četiriju susjednih zemljišnih čestica unatoč dogovoru o konačnoj cijeni projekta zgrade Europa; primjećuje da su obje strane postigle dogovor o alternativnom rješenju koje je rezultiralo time da se za početne cijene za zemljišne čestice nije potrošio iznos od 4 672 944 EUR;

14. izražava zabrinutost zbog informacija koje su prenijeli mediji o izgradnji nove zgrade Europa; poziva Vijeće da temeljito istraži glavnog ugovaratelja i sve njegove podizvođače (kojih je 12 prema medijima), kao i uvjete rada zaposlenih radnika, te da dostavi sve svoje zaključke Odboru za proračunski nadzor Europskog parlamenta;

15. prima na znanje da je revidirani Okvir za unutarnju kontrolu stupio na snagu 1. studenoga 2018. i da uključuje pet sastavnica koje se odnose na kontrolu okoliša, procjenu rizika, kontrolne i informacijske aktivnosti te aktivnosti obavješćivanja i praćenja, kao i dodatnih 17 načela i 33 značajke kako bi se ostvarilo razumno jamstvo o ostvarenju postavljenih ciljeva;

16. pozdravlja činjenicu da je 2018. provedeno 92 % preporuka unutarnje revizije izdanih u razdoblju od 2015. do 2017. ili su trenutačno u postupku provedbe; napominje da se godišnji program rada unutarnje revizije za 2018. temelji na ažuriranoj procjeni rizika (uzimajući u obzir reviziju registara rizika) i da se učinkovito provodi; prima na znanje područja u kojima su 2018. provedene revizije, kao što su tehničko upravljanje, javna nabava na području IT-ja, pravna služba i komunikacijska strategija;

17. primjećuje da su se 2018. u vezi s prijedlogom novog međuinstitucionalnog sporazuma o obveznom registru transparentnosti za predstavnike interesnih skupina koji obuhvaća Parlament, Vijeće i Komisiju, dostupnom u strojno čitljivom formatu, održala dva kruga pregovora u okviru bugarskog predsjedništva, a 2019. jedan tijekom rumunjskog predsjedništva; podsjeća na odluku Europskog ombudsmana („Ombudsman”) od 18. lipnja 2019. da bi glavno tajništvo Vijeća trebalo držati evidenciju svih sastanaka predstavnika interesnih skupina i predsjednika Europskog vijeća te da bi tu evidenciju trebalo objaviti; izražava žaljenje zbog toga što se Vijeće još nije pridružilo registru transparentnosti unatoč svim tim pregovorima te poziva Vijeće da prati pregovore kako bi se postigao uspješan ishod kojim će se Vijeće konačno uključiti u registar; poziva Vijeće da pokaže istinsku predanost načelima transparentnosti i odgovornosti usvajanjem konkretnih mjera te slijedeći primjer finskog predsjedništva; poziva svaki trio predsjedništva da budu uzor i odbiju održavati sastanke s neregistriranim lobistima;

18. prima na znanje preporuku Ombudsmana da predsjednik Europskog vijeća i njegov kabinet objave popis svih održanih sastanaka s lobistima; izražava svoje razočaranje zbog toga što predsjednik Europskog vijeća još nije proveo tu preporuku; napominje da je, iako se predsjednik Europskog vijeća ne sastaje s mnogo lobista, načelo transparentnosti lobiranja ipak bitno; apelira na predsjednika Vijeća da osigura da on i njegov kabinet odbiju sve sastanke s neregistriranim lobistima i proaktivno objave sveobuhvatni popis sastanaka s lobistima; poziva Glavno tajništvo Vijeća da osigura da se etička pravila predsjednika Europskog vijeća usklade s pravilima predsjednika Komisije tako da se pravilo „rotirajućih vrata” primjenjuje tri godine i da je potrebno formalno odobrenje za sve nove uloge povezane s aktivnostima Unije;

19. pozdravlja osnivanje odjela za digitalne usluge u okviru reorganizacije Glavnog tajništva Vijeća 1. srpnja 2018.; napominje da se programom za informiranje i upravljanje nastoji pojednostavniti i digitalizirati ključne poslovne procese uspostavom potpuno integriranog sustava aplikacija i usluga koji će biti dostupan korisnicima putem kolaborativnog i sigurnog digitalnog radnog mjesta za zaposlenike, predsjedništva i delegate;

20. primjećuje intenzivnu medijsku pokrivenost i posebno visoku razinu medijskog interesa u pregovorima o povlačenju Ujedinjene Kraljevine iz Unije; pozdravlja stalan razvoj internetske stranice Vijeća i intenzivan rad na povećanju broja posjetitelja na svim platformama (povećanje broja posjeta na internetskoj stranici od 9 % te 13 % više pratitelja na Facebooku, 26 % na Twitteru i 92 % na Instagramu u odnosu na prethodnu godinu); prima na znanje veliki broj informativnih sastanaka i konferencija za medije; prima na znanje platformu za vijesti kojom se predstavnicima tiska i medija omogućuje gledanje, preuzimanje i umetanje videa i fotografija visoke rezolucije; potiče upotrebu platformi društvenih mreža otvorenog koda, posebno uzimajući u obzir zaštitu podataka korisnika;

21. ističe ponovno svoju potporu preporukama Ombudsmana o transparentnosti zakonodavnih rasprava u okviru pripremnih tijela Vijeća EU-a ([2]); traži od Vijeća da ojača svoje napore kako bi zakonodavni postupak postao sljediviji i čitljiviji, da se uspostavi transparentnost ključnih etapa u zakonodavnom postupku te normalizira pravodobno utvrđivanje i objavljivanje doprinosa država članica u strojno čitljivom formatu (npr. izjave i prijedlozi izmjena) zakonodavnim raspravama, bilo na razini Vijeća, u pripremnim raspravama Odbora stalnih predstavnika ili u bilo kojem od njegovih pripremnih tijela; međutim, poziva Vijeće da pojača svoje napore u pogledu transparentnosti, među ostalim objavljivanjem zakonodavnih dokumenata Vijeća, sastavljanjem formalnih zapisnika sa sastanaka pripremnih tijela Vijeća kako bi se zapisivala stajališta država članica i njihovim objavljivanjem, te osiguravanjem dostupnosti većeg broja dokumenata o trijalogu u skladu s preporukama Ombudsmana; prima na znanje napore Vijeća da poboljša transparentnost trenutačnim promjenama na svojoj internetskoj stranici i aktivnostima svojeg internog tima za transparentnost; poziva Vijeće da uvede dodatne mjere kako bi se ostvarila uspješna politika transparentnosti kojom se javnosti omogućuje praćenje zakonodavnog postupka Unije;

22. podsjeća na zaključke iz posebnog izvješća Ombudsmana u strateškoj istrazi o transparentnosti Vijeća u zakonodavnom procesu (OI/2/2017/TE) iz veljače 2018. u kojoj je zaključeno da „trenutačna praksa Vijeća predstavlja nepravilnost”; podsjeća na zajednički neslužbeni dokument Belgije, Danske, Estonije, Irske, Latvije, Luksemburga, Slovenije, Švedske i Danske iz listopada 2019. o poboljšanju transparentnosti i odgovornosti unije u kojem se posebno od Vijeća traži da „poveća otvorenost pregovora u okviru trijaloga sustavnim objavljivanjem ključnih zakonodavnih dokumenata”; poziva Vijeće da u interesu transparentnosti ozbiljno razmotri te preporuke i da o tome izvijesti Parlament;

23. izražava duboku zabrinutost zbog informacija koje su prenijeli europski mediji o korporativnom sponzorstvu država članica koje predsjedaju Vijećem i ponavlja zabrinutost koju su izrazili građani Unije i zastupnici u Europskom parlamentu; potvrđuje da se od država članica očekuje da same financiraju predsjedanje i žali zbog toga što je korporativno sponzorstvo postalo uobičajena praksa kako bi se pokrili određeni troškovi; izuzetno je zabrinut zbog toga što bi zbog te prakse moglo doći do narušavanja ugleda Unije, njezinih institucija i posebno Vijeća te povjerenja koje uživaju kod građana Unije; prima na znanje da Vijeće tvrdi da je pitanje sponzorstva u isključivoj odgovornosti vlade države članice koja predsjeda vijećem; slaže se s mišljenjem Ombudsmana da javnost ne razlikuje predsjedništvo Vijeća i državu članicu koja predsjeda Vijećem; u potpunosti podržava procjene i preporuke Ombudsmana ([3]) u kojima traži od Vijeća da pruži državama članicama smjernice po tom pitanju; Nadalje, snažno preporučuje Vijeću da predvidi uključivanje troškova predsjedništava u proračun; poziva Vijeće da zabrinutost oko tog pitanja podijeli s državama članicama, a posebno s aktualnim triom predsjedništava, da ozbiljno razmotri te preporuke i da o tome izvijesti Parlament;

24. traži da se kodeks ponašanja predsjednika Europskog vijeća uskladi s kodeksima za predsjednike Komisije i Parlamenta kako bi se osiguralo formalno odobrenje za aktivnosti povezane sa zakonodavstvom Unije tijekom tri godine nakon napuštanja Vijeća;

25. izražava duboku zabrinutost zbog optužbi o sukobu interesa protiv više predstavnika država članica uključenih u postupke donošenja odluka o politikama i proračunu na visokoj razini; traži od Vijeća da osigura da predstavnici država članica koji direktno ostvaruju korist od subvencija Unije putem poduzeća čiji su vlasnici ne sudjeluju u povezanim raspravama ili glasovanjima o politikama ili proračunu; nadalje traži od Vijeća da zajedno s Parlamentom pozove Komisiju da predloži nove revizijske postupke kako bi se ubrzale istrage hitnih i teških slučajeva sukoba interesa i osiguralo da je Parlament primjereno informiran o zaključcima revizija;

26. izražava žaljenje što Vijeće opet nije pružilo odgovore na pisana pitanja koja je poslao Parlament te što glavni tajnik Vijeća nije prisustvovao saslušanju koje je bilo organizirano 12. studenog 2019. u vezi s godišnjim postupkom davanja razrješnice, što ponovno pokazuje potpuni manjak suradnje od strane Vijeća; naglašava da se rashodi Vijeća moraju nadzirati na isti način kao i oni ostalih institucija te ističe da su ključni elementi tog nadzora utvrđeni u rezolucijama o razrješnici koje je Parlament usvojio tijekom proteklih godina; ističe da je Europski parlament jedina institucija koju izravno biraju građani Unije i da je njegova uloga u postupku davanja razrješnice izravno povezana s pravom građana da budu informirani o tome kako se troši javni novac;

([2]) Rezolucija Europskog parlamenta od 17. siječnja 2019. o strateškoj istrazi Europskog ombudsmana OI/2/2017 o transparentnosti zakonodavnih rasprava u okviru pripremnih tijela Vijeća EU-a (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0045).

([3]) Preporuka Europskog ombudsmana u predmetu 1069/2019/MIG o sponzorstvu predsjedanja Vijećem Europske unije.

Buduća suradnja Vijeća i Parlamenta

27. primjećuje da je uloga Parlamenta u pogledu razrješnice za proračun utvrđena u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU), Financijskoj uredbi i Poslovniku Parlamenta;

28. primjećuje da u skladu s člankom 319. UFEU-a Parlament na preporuku Vijeća daje razrješnicu Komisiji za izvršenje općeg proračuna Europske unije; napominje da je uloga Vijeća u potpunosti prepoznata kao institucije koja daje preporuke u postupku davanja razrješnice;

29. ističe ovlast Parlamenta da daje razrješnice prema člancima 316., 317. i 319. UFEU-a, u skladu s aktualnim tumačenjem i praksom, i to da daje razrješnicu za svaki naslov proračuna pojedinačno kako bi se očuvala transparentnost i osigurala demokratska odgovornost prema poreznim obveznicima Unije;

30. smatra da bi trebalo razlikovati različite uloge pojedinih institucija u postupku davanja razrješnice te bi stoga trebalo isključiti ekvivalentnu i recipročnu ulogu dviju institucija u godišnjem postupku davanja razrješnice;

31. podsjeća da u skladu s člancima 316. i 335. UFEU-a institucije uživaju administrativnu autonomiju te da su njihovi rashodi utvrđeni u zasebnim dijelovima proračuna; napominje da su u skladu s člankom 59. Financijske uredbe institucije pojedinačno odgovorne za izvršenje svojih proračuna; ističe važnost odgovornog i profesionalnog djelovanja institucija u provedbi svojih proračuna;

32. primjećuje da je tijekom gotovo dvadeset godina Parlament razvio praksu davanja razrješnice svim institucijama i tijelima Unije; podsjeća da Parlament daje razrješnice institucijama i tijelima Unije nakon razmatranja dostavljenih dokumenata i odgovora koje dadu na pisane upitnike te nakon saslušanja njihovih glavnih tajnika; napominje da sve institucije i tijela Unije prihvaćaju sudjelovanje u postupku davanja razrješnice Parlamenta, pri čemu je jedina iznimka Vijeće; podsjeća da je Vijeće odbilo odgovoriti na pitanja koja je 12. studenog 2019. uputio Odbor za proračunski nadzor Europskog parlamenta;

33. pozdravlja činjenicu da je Vijeće pokazalo da je otvoreno za postizanje dogovora s Parlamentom o tome kako surađivati u postupku davanja razrješnice;

34. izražava žaljenje zbog nedostatka suradnje Vijeća u postupku davanja razrješnice, zbog čega Parlament odbija dati razrješnicu glavnom tajniku Vijeća od financijske godine 2009.;

35. naglašava potrebu za memorandumom o razumijevanju između Vijeća i Parlamenta kako bi se pronašla rješenja za rješavanje dugotrajnih nesuglasica između Vijeća i Parlamenta u pogledu trenutačne prakse davanja razrješnice;

36. pozdravlja činjenicu da je odobren sastav novoimenovanog pregovaračkog tima Parlamenta; poziva pregovarački tim da zajamči potpunu dosljednost sporazuma sa stajalištem koje je u veljači 2020. podržao Odbor Parlamenta za proračunski nadzor; poziva Vijeće da nastavi pregovore bez daljnje nepotrebne odgode;

37. smatra da bi se odgovori na brojna pitanja u upitnicima za različite institucije, tijela i agencije, poput onih o rodnoj i geografskoj ravnoteži, sukobu interesa, lobiranju i zaštiti zviždača, eventualno mogli uvrstiti u izvješće o ocjeni financija Unije, koje se sastavlja u skladu s člankom 318. UFEU-a, u mjeri u kojoj su ta pitanja povezana s izvršenjem proračuna; podsjeća da se izvješće iz članka 318. UFEU-a izričito spominje u članku 319. stavku 1. UFEU-a kao jedan od dokumenata koje treba razmotriti u kontekstu postupka davanja razrješnice;

38. podsjeća da su na temelju Financijske uredbe svaka institucija i tijelo obvezni poduzeti odgovarajuće mjere u vezi s primjedbama priloženima odluci Parlamenta o razrješnici te izvijestiti o mjerama poduzetima s obzirom na ta opažanja; ističe da bi odbijanje institucije da poštuje taj zahtjev, nakon poziva na djelovanje, moglo dovesti do tužbe zbog propuštanja djelovanja u skladu s člankom 265. UFEU-a;

39. pozdravlja izjave kandidatkinje za potpredsjednicu Europske komisije Věre Jourove i kandidata za povjerenika Johannesa Hahna s njihovih saslušanja u Parlamentu da su spremni surađivati po tom pitanju kako bi se povećala transparentnost provedbe proračuna Vijeća; upućuje na sudsku praksu Suda Europske unije o pravu poreznih obveznika i javnosti da budu informirani o korištenju javnih prihoda;

40. smatra da obveze kandidata za povjerenike predstavljaju pozitivnu promjenu u odnosu na dosadašnji stav Komisije kako je izražen u njezinu pismu od 23. siječnja 2014. u kojem se navodi da se od Komisije ne bi trebalo očekivati da nadgleda izvršenje proračuna drugih institucija;

41. traži od Vijeća da ispuni svoju posebnu ulogu i da dade preporuke za davanje razrješnice drugim institucijama Unije.